THE ISRAELITE PRESS
The only Jewish News paper in Western Canada
אידישע וואָרט
Office and Place of Business: Israelite Press Bldg., 165 Selkirk Ave., E.
Published daily except Saturday and Sunday.
ENTERED AS SECOND-CLASS MAIL MATTER AT OTTAWA.
Subscription: $6.00 per year.
WINNIPEG — MANITOBA
Established 1910 Phones: 55 409—52 213

ישראל קאהען

אין דער פערזאָן פון ישראל קאהען, וועלכער איז היינט אָנגעקומען קיין ווייניפּעג אין זיין טור איבער קאנאדע, זיי א ספּעציעלער שליח פון דער אלווילטלאכער צייטנסטישער אָרגאניזאציע, האָבן מיר דאָ איינעם פון די חשובסטע געסט וואָס די מערב קאנאדער צייטנסטן האָבן געהאט פאר א לאנגער צייט.

דער נאָמען פון ישראל קאהען איז אשר נים אזוי גוט באקאנט דעם דורכשניטלאכן אידן אין קאנאדע, ווייל דאָס איז זיין ערשטער באזוך אויף דעם קאָנטינענט. ער איז אבער זייער גוט באקאנט אין זיין געבורטס־לאנד, אין ענגלאנד. אין אייך אין די אידישע ישובים פון מערב אין צענטראלער אירָאפּע. וועלכע ער האָט באזוכט סיי אין די אינטערעסן פון דער צייטנסטישער אָרגאניזאציע, אין סיי ווי א ישורנאליסט און פאָרשער פונם אידישן לעבן. ער איז אויך גינסטיק באקאנט מיט די אידישע ישובים פון אזיע, אפריקע און אוסטראליע. אבער וועלכע ער האָט ארומגערייזט ווי א שליח פון דער צייטנסטישער אָרגאניזאציע, מאָנדערן א גרויסן דערפאָלג פון זיין שליחות.

אין זיכער איז ער גוט באקאנט אין די העכערע צייטנסטישע קרייזן, דינעדיק יאָרדאָלאנג אין דעם אמט פון ענגלישן סעקרעטאר, אין דערנאָך ענגעראל סעקרעטאר פון דער אלווילטלאכער צייטנסטישער אָרגאניזאציע, אין זייענדיק אזוי אין אינערלאכער מעגש אין דער צייטנסטישער ענינים.

אבער מר. קאהענס רום גייט אריס ווייט פון די גרעניצן פון דער אידישער וועלט. ער איז אן אָנגעזעענער שריפטשטעלער איבער אידישע מעמעס אין ענגליש, און ווי א פּראָקער קאנדידאט האָט ער מיטגעארבעט אין די אָנגעזעענסטע ענגלישע צייטונגען און אינסאנדאָ, אפילו ווי ספּעציעלער קאָרעספּאָנדענט אין פרעמדע לענדער.

מר. קאהען איז נים נאָר גרינדלאך באקאנט מיט אלע פּאָליטישע, עקאָנאָמישע און נאציאָנאלע אספּעקטן פון דער צייטנסטישער באוועגונג, נאָר ער איז אויך באהאנדלט אים אידישן לעבן בכלל, וועלכן ער האָט שטודירט אין זיינע רייזעס איבער דער וועלט, און וועלכן ער האָט געשריבן אינטערעסאנטע אָפּהאנדלונגען.

עס איז זיכער, אז ער וועט קריגן אויך דאָ אזא וואָרימע אויפנאמע, ווי אומעטום, און ער וועט דאָ קריגן די בעסטע שטיצע צו דער־פילן זיין מיסיע צוליב דער וועלט־ערקענונג.

אין מיר זיינען זיכער, אז די באקאנטשאפט וואָס וועט איצט פאָרבונדן ווערן צווישן אים און די מערב קאנאדער אידן, וועט זיין פּראָפיטאבעל פאר ביידע צדדים. — דער חשוב'ער גאסט וועט זיך באקאנען מיט א נייעם אינטערעסאנטן ווינקל פונם אידישן לעבן אין מיר ווילן זיך באקאנען מיט אייגענע אין דער שטודירט, און מיר ווילן זיך באקאנען מיט אייגענע־סאנטסטע און פאָרברייטסטע פאָרשטייער פונם ברטישן אידנטום.

קיין סוף צו די פּוילישע פּאָגראָמען

עס נעמט נים קיין סוף צו די מאטאקעס, אקסעסען און פּאָגראָמען אין פּוילן.

עס איז אמת, אז די פּאָליציי געפינט זיך אונטער שטרענגע פאָראָרדענונגען פון דער רעגירונג אונטערצוריקן די אומאָרדענונגען, און דער פאקט איז, אז די פּאָליציי באמיט זיך צו באשיצן די אידישע באפעלקערונג פון די פּעטלורא בראנדאלע מאטאקעס פון די בולבאָגאנען.

עפּעס איז אבער אפנים קלאָרע געוואָרן אין דער פּוילישער רעגירונגס מאשין. — א מאשין וואָס שטיצט זיך אויף א שטאנדאָרט אר־מיי און א גוט אָרגאניזירטער פּאָליציי אין ישראלדיק. אי־בער וועלכע ער האָט אנרומגערייזט ווי א שליח פון דער צייטנסטישער אָרגאניזאציע, מאָנדערן א גרויסן דערפאָלג פון זיין שליחות.

אין זיכער איז ער גוט באקאנט אין די העכערע צייטנסטישע קרייזן, דינעדיק יאָרדאָלאנג אין דעם אמט פון ענגלישן סעקרעטאר, אין דערנאָך ענגעראל סעקרעטאר פון דער אלווילטלאכער צייטנסטישער אָרגאניזאציע, אין זייענדיק אזוי אין אינערלאכער מעגש אין דער צייטנסטישער ענינים.

אבער מר. קאהענס רום גייט אריס ווייט פון די גרעניצן פון דער אידישער וועלט. ער איז אן אָנגעזעענער שריפטשטעלער איבער אידישע מעמעס אין ענגליש, און ווי א פּראָקער קאנדידאט האָט ער מיטגעארבעט אין די אָנגעזעענסטע ענגלישע צייטונגען און אינסאנדאָ, אפילו ווי ספּעציעלער קאָרעספּאָנדענט אין פרעמדע לענדער.

מר. קאהען איז נים נאָר גרינדלאך באקאנט מיט אלע פּאָליטישע, עקאָנאָמישע און נאציאָנאלע אספּעקטן פון דער צייטנסטישער באוועגונג, נאָר ער איז אויך באהאנדלט אים אידישן לעבן בכלל, וועלכן ער האָט שטודירט אין זיינע רייזעס איבער דער וועלט, און וועלכן ער האָט געשריבן אינטערעסאנטע אָפּהאנדלונגען.

עס איז זיכער, אז ער וועט קריגן אויך דאָ אזא וואָרימע אויפנאמע, ווי אומעטום, און ער וועט דאָ קריגן די בעסטע שטיצע צו דער־פילן זיין מיסיע צוליב דער וועלט־ערקענונג.

אין מיר זיינען זיכער, אז די באקאנטשאפט וואָס וועט איצט פאָרבונדן ווערן צווישן אים און די מערב קאנאדער אידן, וועט זיין פּראָפיטאבעל פאר ביידע צדדים. — דער חשוב'ער גאסט וועט זיך באקאנען מיט א נייעם אינטערעסאנטן ווינקל פונם אידישן לעבן אין מיר ווילן זיך באקאנען מיט אייגענע אין דער שטודירט, און מיר ווילן זיך באקאנען מיט אייגענע־סאנטסטע און פאָרברייטסטע פאָרשטייער פונם ברטישן אידנטום.

דער צער פון גלות

אויס ביינקשאפט אומפאָרטירט ער באוויגלאכע בילדער פון זיין היימישן שטעטל כדי צו פאָר־לייכטערן די ביינקשאפט אין גלות.

פון ש. וואָרעט

פּאריז, די לעבעדיקע און הויזשדיקע פּראָנצויזישע שטאָט וואָס איז פאר מיליאָנען אמעריקאנער א קוואל פון פאָרגענוגן און פרייד, איז פאר איין אמעריקאנער די שטאָט פון אומעט מרוער. אין ביינקשאפט. פאר דעם איינציקן אמעריקאנער, וועמעס טראגיש דע מיר שילדערן דאָ, איז די לוס־טיקע פּאריז נים מער אין נים ווייניקער, ווי א פריזאָן אין וועלכן ער ריכט אָפּ גלות, ביינקעניריק נאָך זיין היים, נאָך זיין געבורטס־שטאָט און נאָך זיינע אמעריקאנער קרובים און פריינט.

הערי מ. בלעקמער איז דער נאָמען פון דעם אמעריקאנער וועלכער נייט איצט אויס פון ביינקשאפט אין פּאָ־ריז נאָך זיין אמעריקאנער געבורטס שטאָט. ערשט מיט עטלאכע יאָר צו־ריק איז בלעקמער געווען איינער פון די רייכסטע און אנגעזעענסטע אמע־ריקאנער נעשעפטסלייט אין דענווער, קאָלאָראָדאָ. זיין נאָמען האָט אָפּגעקלונגען אין ווייט און ברייט איבער־יעדן ווינ־קעל פון דעם כמעט אלס אייגער פון די נאָטסטערנס־לאָכסטע מענשן. זיין היים איז געווען דער צענטער פון דער פּאָליטישער און אָרגאָנאָלע שער געזעלשאפט. ער האָט געהאט א פּאָראָן, מיליאָנען, פריינט, פּאָליטישע אויפגלוס, און אלץ. וואָס א מענש קאָן טרוימען צו האָבן אים צו קאָנען אזן אז ער איז דער גלוקלאכסטער מענש אויף דער וועלט. אזוי גלוק־לאך איז בלעקמער געווען אז ערשט ווען אים איז צוגעקומען א ביטער־קייט, אין דער יאָר 1922 האָט זיך אבער פאר־ציינט א וואָלקן איבער בלעקמערס גלי־נענע. אין אלע ווינקלען פון דער וועלט, אין דער שטאָט, דער גרויסער דעפּי־נעצער וועלט, האָט מיט זיינע שאר־פע ציין זיך איינגעבוסן אויף דעם סובטילן גוף פון דער לעטלאנדישער מיליאָן אין איר פּראשאפט וואָנען, פון וועלכע זי וועט א חיבשע צייט זיך מוזן הוילן. דער גרויסער דעפּי־נעצער וועלט, האָט מיט זיינע שאר־פע ציין אין דעם מלוכה בודזשעט. דאָס נעצווארונגען דער רעגירונג אנגעגעבן דראָקאָנישע מיטלען אויף צו קורצן אים. אלס ערשטע קרבנות זיינען גע־פאלן די טעטאָנען אין קולטור אין־סטיטוציעס, ביי וועלכע מען וועט פון מיליאָנען יאָר שענקען דן בלוטן סוכ־סודיס. בערער, דאָס רוב פון וועלכע זיינען אין לעטלאנד שטאָטישע באַ־אמטע, האָבן שוין חדשים לאנג נים אָ־מקומען קיין שכירות, און אנשטאָט זיך צוגרייטן צו די לומדים, קומט זיי נאָר אין אלע אָרומצולויפן אין פריינט אין באקאנטע אויף אויסצו'פּוער'ן א חלי־ווא'לע, כדי צו קאָנען אויבערלעבן דעם טאָג.

דער לעטלאנדישער אידנטום פאר־לירט איין אפּאזיציע נאָך דער אנדערער. ביינקע גיינען אונטער צוריק דוחק אין נעקט מיטלען. די נעשעפטן שלי־סען זיך, מחמת פון פעלן קונים. נאָכ־צע בראנזושע, זיי לכשל, דער תאלע האנדל, גייען אונטער אין טויזנטער אנגעשטעלטע ווערן אויסגעוואָרפן אויפן גאָס נאָכן אין נעלאָד אין אלע אָרט אין אלע ווינקלען, ווי אין דער אלטער אין אמעריקע. אין דער אלטער אין אמעריקע, אין דער אלטער אין אמעריקע, אין דער אלטער אין אמעריקע,